

Marek Zalewski, Wojciech Borkowski, Witold Migał, Sławomir Sałaciński

Rybniki, st. 1 "Krzemianka", gm.
Wasilków, woj. białostockie, AZP
34-86/1

Informator Archeologiczny : badania 26, 25-26

1992

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Opatkowice, st. 2
gm. Proszowice, woj. krakow-
skie
AZP 99-60/6

Muzeum Archeologiczne w Krakowie

Badania prowadził mgr J. Górski. Finansowane przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków Archeologicznych w Krakowie. Drugi sezon badań. Osada kultury mierzanowickiej i trzcinieckiej.

Ratownicze prace wykopaliskowe przeprowadzono na terenie działki budowlanej przylegającej od zachodu do parceli badanej w ubiegłym roku. Przy pomocy spychacza został odsłonięty do poziomu calca obszar o powierzchni ok. 570 m². Wyeksplorowano 10 obiektów, z których 3 można datować na czasy kultury mierzanowickiej, a 4 zaliczono do kultury trzcinieckiej. W 3 jamach nie natrafiono na materiały datujące, 2 z nich były wkopane w obiekty kultury trzcinieckiej. W związku z tym można przypuszczać, że w tej części stanowiska istniało też młodsze, na razie bliżej nie określone osadnictwo. Obiekty były usytuowane w pobliżu bardzo stromego stoku cypla. Ze względu na erozję rejestrowano jedynie przydatne części jam.

Materiały znajdują się w Muzeum Archeologicznym w Krakowie.

W miarę potrzeb konserwatorskich badania będą kontynuowane.

Proszowice, st. 2
gm. loco, woj. krakowskie
AZP 99-59/23

Muzeum Archeologiczne w Krakowie

Badania prowadził mgr Janusz Bober. Finansowane przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków Archeologicznych w Krakowie. Osada kultury trzcinieckiej.

Stanowisko zostało odkryte w 1968 r. podczas badań powierzchniowych prowadzonych przez Zakład Archeologii Małopolski Instytutu Historii Kultury Materialnej PAN. Położone jest przy drodze Proszowice-Słomniki, na północnym stoku cyplowatego podniesienia terenu, wcinającego się od południa w płaskie dno doliny Szreniawy.

Ratownicze prace wykopaliskowe przeprowadzono w obrębie działki budowlanej położonej w części stanowiska. Przebadano 38 m² i odkryto 3 obiekty. Obiekt 1 — długi, płytki rów zawierał głównie ceramikę współczesną. Obiekt 2 — w rzucie okrągły, o śr. ok. 110 cm, w przekroju lekko trapezowaty zawierał 4 fragm. naczyń prahistorycznych. Obiekt 3 — w rzucie okrągły, o śr. ok. 220 cm, o profilu trapezowatym zawierał 161 fragm. ceramiki kultury trzcinieckiej, czaszkę ludzką częściowo uszkodzoną, siekierkę krzemionną gładzoną, walcowaty ciężarek tkacki. Obiekt ten został w przybliżeniu wydatowany na schyłek II okresu epoki brązu.

Materiały znajdują się w Muzeum Archeologicznym w Krakowie.

Rybniki, st. 1 „Krzemianka”
gm. Wasilków, woj. białostoc-
kie
AZP 34-86/1

Państwowe Muzeum Archeologiczne
w Warszawie

Badaniami kierował mgr Marek Zalewski przy współpracy mgr mgr Wojciecha Borkowskiego, Witolda Migala i Sławomira Sałacińskiego. Finansowane przez Państwowe Muzeum Archeologiczne w Warsza-

wie. Pierwszy sezon badań. Kompleks kopalń krzemienia. Epoka brązu.

W Puszczy Knyszyńskiej nad rzeczką Krzemianka odkryty został zespół stanowisk związany z eksploatacją i przetwórstwem krzemienia. Obejmuje on: pole eksploatacyjne, strefę pracowni przykopalnianych oraz pojedyncze pracownie w rejonie źródeł.

Badania w 1992 r. objęły głównie obszar pola eksploatacyjnego. Wykonany został plan geodezyjny stoku wzgórza z zachowaną rzeźbą nakopalnianą (55 arów). W siatce metrowej zebrana została pula materiałów krzemiennych z tego obszaru w celu dokonania wstępnej analizy i określenia charakteru przetwórstwa w obrębie kopalń. Wykopem sondazowym (2 x 5 m) rozpoczęto eksplorację jednego ze skrajnych szybów. Objął on niemal połowę szybu. Niezwykle liczne materiały świadczą o intensywnym przetwórstwie związanym z produkcją grotów.

Wstępnie rozpoznano również teren wokół kopalń. Powierzchniowo spenetrowana została strefa pracowni znajdujących się na piaszczystym plateau w obrębie zatorfionej doliny Krzemianki. Wierceniami objęto rejon w najbliższej bliskości źródeł rzeki oraz wyniesienia w obrębie doliny (m.in. wyniesienie zwane Stroną Górką).

Obok prac archeologicznych prowadzone są badania geologiczne, geomorfologiczne i przyrodnicze.

Materiały znajdują się w Państwowym Muzeum Archeologicznym w Warszawie.

Badania będą kontynuowane.

**Wierzbowa, st. 1
gm. Wartkowice, woj. sieradz-
kie**

Uniwersytet Łódzki Katedra Archeo-
logii

Badania prowadził mgr Jacek Blaszczyk. Finansowane przez Urząd Gminy Wartkowice oraz Uniwersytet Łódzki. Czwarty sezon badań. Osada kultury trzcinieckiej z II okresu epoki brązu, cmentarzysko kultury pomorskiej z okresu halsztackiego D i wczesnego okresu lateńskiego.

Stanowisko położone jest na piaszczystym wzgórzu ok. 150 m na północ od szosy Ozorków–Uniejów, przy drodze wiodącej z Drwalewa do Wierzbowej. Badania na stanowisku rozpoczęto w 1982 r. i kontynuowano je w l. 1990 i 1991.

W 1992 r. przebadano obszar o powierzchni 675 m². Odkryto 7 jam osadniczych (nr 6–12) należących najprawdopodobniej do kultury trzcinieckiej oraz 7 grobów kultury pomorskiej (nr 23–29).

Jamy miały przeważnie owalny kształt i niewielkie rozmiary (do 150 cm dł.). Wypełnisko jam stanowiła ziemia o jasnej, szarozółtej barwie. Określenie chronologii jam jest trudne, ponieważ znajdowano w nich przeważnie nieliczne drobne fragm. ceramiki, niekiedy przemieszane kultury trzcinieckiej i kultury pomorskiej. Jedynie chronologię jamy nr 7 można określić z większą pewnością na II okres epoki brązu i zaliczyć do kultury trzcinieckiej. Wśród 7 grobów kultury pomorskiej 2 były grobami wielopochówkowymi z obwarowaniami kamiennymi (nr 24, 29), jeden był grobem popielnicowym bez obwarowania kamiennego (nr 22), 2 były grobami jamowymi (nr 26, 27), jeden był całkowicie zniszczonym grobem skrzynkowym (nr 25). W przypadku grobu nr 28 nie udało się określić typu. Chronologię odkrytych grobów wstępnie ustalono na przełom okresu halsztackiego i lateńskiego.

Niewątpliwie najciekawsze były groby wielopochówkowe. Grób nr 24 miał obwarowanie kamienne zbudowane z dużych kamieni tworzących rodzaj skrzyni. Bruk nakrywający skrzynię zachowany był tylko fragmentarycznie. W skrzyni znaleziono 8 nakrytych misami popielnic zawierających dużą ilość przepalonych kości oraz 7 przystawek (naczynie baniaste, 3 dzbany, 2 misy, kubek). Naczynia były wykonane ze słabo wypalanej gliny i wydobyto je we fragmentach. W 3 popielnicach wśród kości znaleziono kilka paciorków